

Direktivändringar för att bekämpa momsbedrägerier inom EU-handel

Finansdepartementet

2009-01-26

Dokumentbeteckning

KOM (2008) 805

Förslag till rådets direktiv om ändring av rådets direktiv 2006/112/EG om ett gemensamt system för mervärdesskatt, när det gäller skatteundandragande vid import och andra gränsöverskridande transaktioner

Sammanfattning

Syftet med förslaget är att bekämpa momsbedrägerier vid import till EU och vid gränsöverskridande transaktioner inom EU. Förslaget består av två delar. Den första delen handlar om import av varor till EU och innebär att reglerna för momsfrihet vid import förtydligas. Den andra delen handlar om EU-interna transaktioner och innebär att solidariskt betalningsansvar för moms införs för företag som säljer varor till företag i andra EU-länder, om inte transaktionerna rapporteras på rätt sätt till skattemyndigheterna.

Regeringen stödjer initiativen inom EU för att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande samtidigt som regeringens och EU:s mål att minska den administrativa bördan måste beaktas. Förslagets inverkan på företagens administrativa börda samt utformningen och effekterna av förslagen i övrigt måste analyseras innan regeringen tar slutlig ställning till dessa. Regeringen är i princip positiv till att reglerna om undantag från skatteplikt vid viss import av varor till EU förtydligas. Förslaget rörande solidariskt betalningsansvar måste analyseras ytterligare innan regeringen tar ställning till detta.

1.1 Ärendets bakgrund

I faktrapromemoria 2007/08:87 finns en utförlig bakgrundsbeskrivning av arbetet inom EU för att bekämpa momsbedrägerier.

Kommissionen har den 1 december 2008 lämnat ett meddelande om en samordnad strategi för att förbättra bekämpningen av momsbedrägerier i EU, vilket beskrivs i faktrapromemoria 2008/09:65.

Kommissionen lämnade den 1 december 2008 det förslag till ändring av momsdirektivet som beskrivs i denna faktrapromemoria.

1.2 Förslagets innehåll

Förslaget innehåller följande två delar:

Undantag från skatteplikt för moms vid import av varor till EU som följs av en försäljning till ett annat EU-land

Medlemsstaterna ska enligt momsdirektivet undanta import av varor till EU från skatteplikt, om varorna efter importen ska säljas till en skattskyldig köpare i ett annat EU-land. Medlemsstaterna får själva bestämma hur denna regel ska genomföras i praktiken. Mot bakgrund av att regeln tillämpas olika i medlemsstaterna och att den utnyttjas vid bedrägerier föreslår kommissionen att regeln förtydligas. Enligt kommissionens förslag ska undantaget endast gälla om importören vid importtillfället lämnar vissa uppgifter till behörig myndighet. Uppgifterna ska huvudsakligen avse följande:

- importörens momsregistreringsnummer (alternativt kan importören utse en skatterepresentant och lämna uppgift om representantens momsregistreringsnummer)
- köparens momsregistreringsnummer
- bevis på att varorna ska transporteras till ett annat EU-land.

Solidariskt betalningsansvar

Enligt nuvarande regelverk får medlemsstaterna införa regler som innebär att en annan skattskyldig person än den som är betalningsskyldig för momsen ska vara solidariskt betalningsskyldig. Kommissionen föreslår att nuvarande regler utvidgas och kompletteras med ett obligatoriskt krav på medlemsstaterna att införa solidariskt betalningsansvar i vissa fall. Regeln blir aktuell när ett företag säljer en vara till ett företag i ett annat EU-land och

köparen är skyldig att betala moms för varan. I sådana fall kan säljaren enligt förslaget bli solidariskt betalningsskyldig för momsen, om försäljningen inte rapporteras på rätt sätt till behörig skattemyndighet i den s.k. periodiska sammanställningen. Periodisk sammanställning lämnas av den som levererar varor till företag i andra EU-länder. Sammanställningen innehåller uppgifter om bl.a. köparnas momsregistreringsnummer och används av den medlemsstat där köparen finns, för att kontrollera att köparen betalar in rätt moms. Enligt förslaget ska säljaren inte bli solidariskt betalningsskyldig om köparen lämnat uppgifter om försäljningen i sin skattedeklaration eller om säljaren på ett tillfredsställande sätt kan förklara varför inte försäljningen rapporterats korrekt.

Ett syfte med förslaget är att ge skattemyndigheterna ett instrument att kräva in momsen i vissa fall när rapportering inte skett på korrekt sätt. Ett annat syfte är att få fler leverantörer att lämna uppgifter om försäljningar i tid, vilket förbättrar kvaliteten på kontrollerna.

1.3 Gällande svenska regler och förslagets effekt på dessa

Reglerna som genomför momsdirektivet återfinns huvudsakligen i mervärdesskattelagen (1994:200) och skattebetalningslagen (1997:483) samt i förordningarna som hör till dessa lagar. Tullverket har dessutom utfärdat föreskrifter om handläggningen när det begärs undantag från moms vid import av varor som ska säljas till ett annat EU-land. Om förslaget antas blir en ändring av de svenska reglerna nödvändig. Vad gäller de nuvarande svenska reglerna kan följande nämnas:

Vad avser förslaget rörande undantaget från moms vid import av varor innebär kommissionens förslag att de svenska reglerna behöver förtydligas, bl.a. måste det införas ett krav på att importören vid importtillfället måste presentera bevisning för att varan ska transporteras till ett annat EU-land.

Sverige har inte infört några regler om solidariskt betalningsansvar för moms, varför kommissionens förslag i denna del innebär att nya svenska regler måste införas.

1.4 Budgetära konsekvenser / Konsekvensanalys

De budgetära konsekvenserna är ännu inte analyserade men regeringen gör i nuläget bedömningen att förslagen har begränsade ekonomiska konsekvenser och att dessa ryms inom befintliga ekonomiska ramar. Effekterna på svenska företags administrativa börda har ännu inte analyserats.

2.1 Preliminär svensk ståndpunkt

Regeringen stöder initiativen inom EU för att bekämpa skatteflykt och skatteundandragande samtidigt som regeringens och EU:s mål att minska den administrativa bördan måste beaktas. Förslagets inverkan på företagens administrativa börda samt utformningen och effekterna av förslagen i övrigt måste analyseras innan regeringen tar slutlig ställning till dessa. Regeringen är i princip positiv till att reglerna om undantag från skatteplikt vid viss import av varor till EU förtydligas. Förslaget rörande solidariskt betalningsansvar måste analyseras ytterligare innan regeringen tar ställning till detta.

2.2 Medlemsstaternas ståndpunkter

Generellt sett är övriga medlemsstater positiva till att vidta åtgärder för att bekämpa skattebedrägerier.

2.3 Institutionernas ståndpunkter

Institutionernas ståndpunkter är inte kända.

2.4 Remissinstansernas ståndpunkter

Förslaget har remitterats. Remisstiden går ut den 10 februari 2009. En sammanställning över remissyttrandena kommer att färdigställas i Finansdepartementet.

3 Förslagets förutsättningar

3.1 Rättslig grund och beslutsförfarande

Artikel 93 i EG-fördraget. Enligt artikel 93 ska rådet genom enhälligt beslut på förslag av kommissionen och efter att ha hört Europaparlamentet och den Ekonomiska och sociala kommittén, anta bestämmelser om harmoniseringen av bl.a. omsättningsskatter, för att säkerställa att den inre marknaden fungerar.

3.2 Subsidiaritets- och proportionalitetsprincipen

Kommissionen anför att förslaget är förenligt med subsidiaritetsprincipen av följande skäl. Målen med förslaget kan uppnås i tillräcklig utsträckning endast genom en åtgärd på gemenskapsnivå. I detta fall finns redan gemensamma regler gällande undantag från skatteplikt vid import som följs av en försäljning till ett annat EU-land. Kommissionens förslag i denna del

syftar till att undvika att en import som är undantagen moms förflyttas till medlemsstater med mindre strikta regler. Vad gäller förslaget om solidariskt betalningsansvar förutsätter principen om rättssäkerhet att alla ekonomiska aktörer etablerade inom EU måste känna till att de kan bli solidariskt betalningsansvariga i dessa fall och under vilka förutsättningar detta kan ske. Villkoren måste vara noggrant utformade och gälla på samma sätt i alla medlemsstater.

Kommissionen anför vidare att den anser att förslaget är förenligt med proportionalitetsprincipen av följande skäl. De kompletterande villkoren för undantaget från skatteplikt vid import bör redan idag vara tillämpliga och dessa införs enbart för att hjälpa medlemsstaterna att tillämpa en harmoniserad skattekontroll. Några ytterligare ekonomiska bördor införs inte och den administrativa bördan är av mycket liten omfattning. Åtgärden träffar endast en begränsad krets av aktörer. I fråga om solidarisk betalningsskyldighet gäller en skyldighet att lämna uppgifter om försäljningen redan med dagens regelverk. De nya reglerna innebär därför inte någon ytterligare administrativ börda för säljarna. Genom att bestämmelsen är klar och tydlig samt att leverantören har en möjlighet att bevisa för skattemyndigheten att hans underlåtenhet är ursäktlig tillgodoses kravet på rättsäkerhet. Uppgifterna som medlemsstaterna får via periodiska sammanställningar är deras viktigaste, om inte enda, källa till information om EU-handel avseende varor. Det är därför viktigt att dessa uppgifter lämnas och överförs och att de är korrekta.

4 Övrigt

4.1 Fortsatt behandling av ärendet

Förslaget kommer att behandlas i rådets arbetsgrupp för skattefrågor under 2009 och togs upp vid ett första möte den 13 januari 2009. Frågan är högt prioriterad av det tjeckiska ordförandeskapet under första halvåret 2009.

4.2 Fackuttryck/termer